

ОЛГА ЛАРИОНОВА
ПАТИЦА ЗА ПРИМАМКА

Превод от руски: Валя Димитрова, 1988

chitanka.info

... Сега за това говореха не само те, но и стотици, хиляди хора на Земята; и не само на Земята — на всички станции в Близкия космос; и не само днес — от половин година насам.

Но да намери ясно, конструктивно решение — какво да се направи — никой не можа...

— Пък и Самата дума „невъзможно“ — та това дори не е отрицание. Това е сигнал! Това значи — всички тук, всеки, който може, който се осмели!

— И който носи трезва глава на раменете си — меко отбеляза Ана.

— Как пък не! Алфианите с техните трезви глави не летяха на помощ към нас, знаейки предварително, че нямат никакви шансове да се върнат. Те се подчиняваха на забраната. Но най-добрите...

— Най-безразсъдните...

— Стоп! Безразсъдство. Безумство. Не е ли тук решението? Ти снемала ли си псиспектри на безразсъдните пориви?

— И още питаш, Ричин! Въпреки всичко в емоционално отношение алфианите дотолкова се отличават от нас, че са действували безпогрешно — та нали нападение на десмод върху човек засега не е констатиран нито един случай.

— Ана, злато мое сапфирено, както често са казвали нашите поетични предци! Та аз не се и стремя да открия такива случаи! Нашият съвет по галактическите контакти тъй много се страхува да не развали отношенията си с Алфа и запитването до всички медицински и юридически информаториуми беше изпратено в толкова безпомощна форма, че отрицателният отговор се разбираше от само себе си. Алфианите ни забраниха да се намесваме — разбираш ли, на нас, на цялото човечество, което доскоро беше преизпълнено с голямо уважение към себе си. Те наложиха монопол върху борбата с десмодите, а на нас оставиха местата в партера — гледайте, граждани на Земята, как могат да се борят и умират представителите на висшата цивилизация!

— Но какво да се прави, когато те наистина са ни изпреварили? Май забравяш, че те поддържат връзка с нас, а не ние с тях. Та у нас едва е свършил третият космичен век, а при тях е започнал двайсет и шестият! Естествено, ние имаме много общи неща — апаратурата за мигновена връзка, методиката за снемане на псиспектри, цяла камара

лекарства, малокаботажни космолети. Всичко това е общо, но — всичко е алфианско, скъпи мой. През тези деветнайсет години контакт те ни предадоха всичко, за което ние само мечтаехме, но в замяна не взеха нищо, дори ни заплашиха: опитайте се само да ни помогнете — ще скъсаме връзката и дим да ни няма...

— Но нима вие там, в този ваш Съвет — горещеше се Ричин, — не можете да им намекнете, че това за нас е, меко казано, унизително и че е време да прекратим тази всегалактическа детска градина, където ни е отредено топло местенце в бебешката група. Между другото, за кога е насрочено следващото заседание на Съвета?

— За днес, в двайсет и три нула нула.

— Извънредно, а? Хм, а защо е това бързане?

Ана вдигна рамене и се изправи.

— Може би се страхуват, че ние ще се сетим за нещо — значи, има за какво да се сетим... А най-вероятно е те просто да ни информират за по-нататъшното преместване на зоната за защита — нали възприеха като принцип да ни съобщават за всички свои действия в пределите на Слънчевата.

— Ще ни информират... Също като в училище! Та нима Съветът не може...

— Оо, Ричин, ти пак за своето. Ама Съветът не може, нищичко не може! Ще вземат да изпълнят закана си — и ще се изключат! Така че на заседанието Съветът нито дума няма да възрази на алфианите, но ако ти случайно се сетиш за нещо — знаеш към кого да се обърнеш: Ван Джуда, Кончански, Руогомаа...

Членовете на земния Съвет се бяха разположили покрай едната страна на масата, а от противоположната се издигаше екран с изображението на също такава маса, зад която бяха седнали алфианите. Ефектът на присъствието беше толкова силен, че Кончански, запазил до дълбока старост детската наивност на желанията си, веднъж призна на Ана — понякога много му се приисквало да пипне алфианите с ръка. На заседанията той никога не се разделяше с молива, правеше на събеседниците си доста фини скици, почти шаржове. Но от известно време Кончански взе да рисува само десмоди. Естествено, не космическите чудовища, които никой не

бе виждал по простата причина, че всички земни и алфиански уреди — електронни, гравитационни и псисоративни — не бяха в състояние да ги фиксират; не, той изпълваше страниците на своя скицник с рисунки на напълно реалните южноамерикански прилепи с набръчкани и съвсем не хищни муцунки и ципести криле като на библейски василиски. Наистина, обикновено малките вампири на Кончански наподобяваха някого от хората, а най-често — Костя Руогомаа, старши щурмана от космическия флот.

А само преди половин година наименованието на тези изкопаеми животни беше известно само на зоолозите. Човечеството бе заето с друго — през почти двайсетгодишния период на безкористното покровителство на алфианите земните науки, техника, медицина, изкуство получиха тласък. Алфианите се появиха на Земята някак учудващо просто, някак в хода на работата; на хората дори им се стори, че са леко натъжени и явното разочарование на гостите отдадоха на ниското равнище на земната техника. Пришълците непостижимо бързо схванаха земния език — наистина те се изразяваха с експанзивност, която объркваше при неаполитанците и каталонците. Помежду си те говореха извънредно рядко, тъй като начинът им на общуване беше извън сферата на чувствените контакти, а звуковият език, макар да се бе запазил, беше за тях по-скоро удоволствие, отколкото необходимост — както пеенето при земяните. На Малта пришълците изградиха нещо като диспечерски пункт за връзка и си отидоха пак така обикновено, както бяха дошли.

Веднъж на два месеца Малтийската станция свързваше земния Съвет по галактическите контакти с планетата на алфианите, пак тя коригираше кацането на алфианските товарни космолети. Тя се занимаваше и с още нещо, при това много интензивно, но точно тук презадоволеното любопитство на земяните се натъкваше на изкусна хитрина, с помощта на която алфианите винаги избягваха прекия отговор. А междувреме минаха години; отидоха си Рейнхард Синграм и Роман Ларомикин — задължителните членове на първия състав на Съвета. На тяхно място дойде младежта — Исаму Коматару и „мургавата лейди от хаванските Съвети“, както я кръсти Кончански — Ана Елизастеги, която независимо от възрастта си се смяташе за един от най-изявените специалисти в областта на псиспектрите. Даровете на алфианската цивилизация се сипеха над Земята като от

рога на изобилието и алфианите — чувствителни, гостоприемни и угрижени от някакво неизвестно за хората нещастие — все учеха и учеха хората как да използват тези дарове.

И най-важното — първото им идване продължаваше да бъде единствено. И ето само преди половин година те съобщиха на хората, че придвижването им в космическото пространство се ограничава съвсем не поради технически причини.

Някъде в черните дълбини на Вселената се бе притаила колония от живи и, без съмнение, разумни същества, които обаче притежаваха феноменална агресивност, същества, смъртно опасни за алфианите. Хората кръстиха тези космически вампири десмоди (още повече, че на Земята наистина са съществували такива малки вампири, които са се хранели с кръвта на животни). Беше невъзможно да видиш, да чуеш, да усетиш нападението на космическия десмод — за нещастieto научаваха едва тогава, когато вече не можеше да се помогне. Алфианите бяха покрили своята планетна система (заедно с огромен сектор от галактическото пространство) с непроницаемата за десмодите обвивка на пулсиращата защита. Подхранваха я гигантски енергетични преобразуватели от класата „време — псиенергия“, действаща на космическите спътници; но стационарността на преобразувателите ги правеше негодни за използване на космолетите и за да осигурят безопасността на този единствен прелет до Земята, алфианите са били принудени да изградят временен коридор с пулсираща защита, като изпратят пред себе си армада от кибермонтажници, сглобяващи преобразувателите.

А след това в течение на осемнайсет години общият фронт на непрекъснатата защита се придвижваше до самата Слънчева система, докато не затвори Приземелието — ето значи какви функции е изпълнявала ретранслационната Малтийска станция. Щом научиха за това, жителите на Земята, образно казано, не можеха да намерят думи от благодарност. Но алфианите им заявиха, че, видите ли, не си струва — всичко това се прави не заради хората, а заради свободата на понататъшните придвижвания на самите алфиани, тъй като космическите чудовища никога не бяха нападали човек от Земята... Ако се съдеше по разположението на космическите спътници, пулсиращата защита покриваше точно онази част от Слънчевата, която бе усвоена от земните планетолети. Само нея.

Съвещанието, свикано днес толкова екстрено, отначало по нищо не се различаваше от предходните: на земяните бе предложено да задават въпроси и те, естествено, ги задаваха.

— Простете, може ли непосредствено да се фиксира моментът, когато десмодът напада? — попита Коматару с неизменната източна усмивка, с която се обръщаше към жените и пришълците.

— Няма нищо по-лесно от това! — възкликна гигантът с мускули като на дървар и коси сини като на Малвина. — Фиксирайте моя псиспектър и го изведете извън фронта на защитата. Щом спектърът изчезне, значи съм изяден.

— Извинете, а случвало ли се е някога такова нападение точно когато се сменя псиспектър? — настояваше Коматару.

— Не, не ни е провървяло — въздъхна дърварят Малвина.

Подобен отговор в устата на човек би прозвучал ужасяващо.

— А как изобщо си представяте начина на въздействие на десмода върху човешкия мозък? — попита Ана.

— Върху нашия алфиански мозък — поправи я абаносовочерната алфианка.

През първите години на контакта хората много се занимаваха с факта, че на заседания на Съвета срещу брюнета непременно се появявал алфианец с черни коси, срещу японца — с лимоненожълта кожа; тази чудатост се изясни съвсем случайно, когато един от алфианите, обърнал се към Ана, стана по-черен от вакса. Оказа се, жителите на Алфа не само че нямаха постоянна пигментация, те нямаха и черти на лицето си, а формата на ушите или носа си можеха да променят за минути: да приемат образ, подобен на образа на събеседника си, беше за тях също такава норма на поведение, както за земяните — да намират обща тема за разговор.

— Механизмът на въздействие ни е непонятен — намеси се седналият срещу Костя Руогомаа светлокос алфианец. — Непонятен и страшен. Мозъкът умира за миг. Дори след два̀сет секунди реанимацията е вече невъзможна, следи — никакви.

— И все пак — симптомите? — не преставаше Коматару.

— Какви ти симптоми — извика тъмнокожа алфианка и от очите и потекоха или по-скоро ррукнаха сълзи. — Това е смърт! Без да я виждаме, ние я възприемаме така, както вие бихте усетили угасването на вашето Слънце. Студ. Мрак. Вцепенение. И то за десети от

секундата. Няма как да помогнеш! Ние, които можем всичко, а тук — няма как да помогнем! Няма как да помогнем!

— И все пак, какво вземат десмодите? — попита Ван Джуда.

— Ако животът имаше материален израз, ние бихме казали — живота.

— Тоест — псиенергията?

— Ама какво сте се захванали с тази псиенергия! Тя не е никакъв живот, а всичко на всичко продукт от дейността на някои участъци в главния мозък. Ако десмодите вземаха точно това, те биха се включвали към отделни индивиди и биха паразитирали върху тях, оставайки невидими и неосезаеми. Остава ни да предположим, че в мозъка съществуват полета с фина структура, неизвестни досега — точно както вие не подозирахте за съществуването на псиполетата. Нарушавайки тази фина структура, десмодите предизвикват смърт. И докато ние се занимаваме с грубата механика на атомно равнище — биотокове, псиструктури, норегични потенциали, — десмодите безпогрешно избират най-мъдрите, най-надарените сред нас. Как?...

— Изборът на най-мъдрите ли ви наведе на мисълта, че смъртта от „претоварваща амнезия“, както сте го наричали по-рано, е нападение?

— Не. Работата е там, че десмодите притежават една особеност: те никога не нападат един след друг, винаги едновременно. Точно тази синхронност и ни накара да изострим вниманието си, а иначе и досега щяхме да смятаме, че имаме работа с непознатата болест.

Ана незабелязано се спогледа с Кончански — алфианите бяха споделили важна информация.

— А изобщо кога за последен път са ви нападали десмоди?

— Ами нападнаха точно онзи наш кораб, с който летяхме към вас — ни съобщиха светлокосият, сякаш ставаше дума за нещо съвсем обикновено. Космолетът се движеше по принципа на водомерката — от един предпазващ спътник към друг. А на последното островче корабът излезе от пространството твърде близко до края на защитата — по време на пулсацията се оказахме извън обвивката... Чакаха ни. Не бяха изминали и две секунди... когато трима...

Той не можа да продължи. Лицата на алфианите застинаха в такова отчаяние, че неосведоменият наблюдател би могъл да ги вземе за начинаещи мимове, които жестоко преиграват етюда „мъка“.

— Достатъчно! Стига! — възкликна най-младият алфианец, който бе мълчал до момента. — Дълго време смятахме „претоварващата“ амнезия просто за болест, но нали то наистина си е болест. Това е параличът на нашата цивилизация! Колкото и да е голям защитният сектор от пространството, ние сме в клетка! Не ни остава нищо друго освен борбата!

Хората мълчаха. Пък и какво ли можеха да предложат на алфианите?

— Ние не можем да противопоставим срещу десмодите оръжие, достойно за нашето време и нашия разум — подхвана председателят на Съвета на пришълците. — Но не можем и да чакаме. Ще ловуваме както прадедите си: с капан и примамка. Не е толкова сложно да направим капана: трябва да е нещо като плоска раковина с достатъчно голям брой навивки с пулсираща защита. Ако съдим по маневреността им, десмодите не ще да са големи. За далечни разстояния вероятно използват нулевото прехвърляне, но по навивките на спиралата ще трябва да се движат с някаква пределна скорост. Примамката ще се намира в центъра и веднага щом се извърши нападението, изходът от капана ще бъде преграден. Десмодите ще се озоват в чувал, и при това за неопределено дълго време!

— Но какво наричате вие примамка? — осмели се да попита Ван Джуда.

— Велика Вселено! Той не е разбрал! — извика черната съседка на Ана. — Древният закон повелява — живот за живот, смърт за смърт! В средата на раковината ще стои един от нас, и ние вече имаме повече от милион и половина такива доброволци!

— Прибавете към тях и мен — каза Ван Джуда.

— Изключено! — заклати глава председателят. — Десмодът няма да влезе в капана след човек. Но все пак ви каним да вземете участие в този лов. Вече знаете, че вашата планета дълго време беше, така да се каже, патица примамка, когато десмодите ни нападаха: щом при вас избухнеше война, потоп, земетресение и ужасът на десетки и стотици хора, този хилядократно усилен сигнал за бедствие, се пръснеше по Вселената, най-младите и най-буйни от нас не можеха да бездействуват и се втурваха на помощ. И край Слънчевата незабелязано ги причакваха десмодите. В памет на онези, които не се завърнаха, ние ви молим: примамете, както и преди, десмодите към

Земята. Ние ще отворим дупка в пулсиращата защита, а десмодите ще си въобразят, че при вас е започнала поредната катастрофа, и ще се втурнат към Земята, ориентирайки се по страха, който вие трябва да разигравате...

— А вие убедени ли сте, че ще се съгласим с толкова пасивна роля? — бързо попита Кончански.

— Да. Първо, това може да подмами в капана много десмоди. А второ... ние си мислим, че това ще съкрати времето за чакане на онези, които ще са вътре в „раковината“.

Срещу това никой от земяните не можеше да възрази.

— Очаквайте ни след шест земни дни. — И екранът угасна.

— Тук — кимна Магавира и описа втори кръг над езерото. — Каква е тази бяла пяна край брега? Ваша воля, но аз няма да кацна на вода.

Амфибията пое надясно и тръгна над просеката. Два бели облака се пръснаха на различни страни; очистеният от многогодишен недокоснат прах асфалт се появи като тъмносиня ивица. Щом колелата го докоснаха, Ричин, Кончански и Алгимантас Ота, когото бяха взели заради изключителното му познаване на местността, издърпаха капаците на кабините и едновременно скочиха на асфалта.

— Синхрон, на който биха завидели десмодите — мрачно коментира Ричин. — Между другото да не бяха се изпуснали тогава нашите по-големи братя по разум за този синхрон — друг път щяхме да се сетим, че трябва да търсим точно тук. Затова пък сега... Момент, Маг, я удари с десинтора по тази папрат — предполагам, че там...

— Ее, намирате се в резерват! — намеси се Алгимантас.

— Това е генетично избухване — поясни Кончански. — Чергарите имат вроден страх от влечугите. Ти дали си запазил нещо от чергарите, а, Ричин?

— Освен чергарската си професия — изключителните външни данни.

— Хм, а това какво е?

В подножието на двуметровата папрат се търкаляше жълт кръг с нарисувани чиния и чаша.

— Търсената „Горска лилия“ — поясни Ота. — Направо, след двайсет метра.

— Не можа да кацнеш на покрива, и това ми било пилот екстра категория — подхвърли Ричин през рамо на Магавира и нахълта в гъсталака.

„Горска лилия“ или по-точно онова, което бе останало от нея, се показва внезапно. Кръглата постройка без покрив, която по форма наистина наподобяваше цвете, бе оплетена от вкопчващите се лапи на необикновено израслата малина; в чашата на това дървено цвете, подобно на тичинки, стърчаха мъшлясали пънчета, бившите масички с табуретки.

— Спомените на сервитьорката Алдона Старовайте — бодро цитира Кончански. — „Онази вечер, както винаги в събота, танците започнаха към седем...“ Но, колеги, къде ще се развъртиш тук?

Той се опита да направи изящен пирует в ритъма на валса бостон — „Пам-па-рар-ра, пам-па-па!...“ и веднага се оплете в увисналата през перилата малина.

— Слизали са да танцуват долу, на отъпканата площадка — авторитетно обясни Алгимантас. — Там е по-тъмно...

— Следователно не можем да сме сигурни в едновременността на петте нещастни случая, щом е било тъмно?

— Я чуи, старче — опита се да го вразуми Ричин, — ще търсим не противоречията, а потвържденията на нашата хипотеза. Спомнете ли си: „Чу се писъкът на петте момичета“ — значи девиците са изпищели едновременно, в противен случай Старовайте, каквато беше стриктна, сигурно би посочила последователността на събитията.

— Какво си взел да ме уговаряш? — вдигна рамене Кончански. — Та аз ти вярвам. И Ота ти вярва. Виж, Съветът — той няма да ти повярва.

— На Съвета ние ще му изкараме такива убийствени данни, че...

— Е, и какви данни получихме днес? Случай на обикновено хранително отравяне, при това едва ли не със стогодишна давност.

— Забележете, *едновременно отравяне* — вмъкна Ота.

— И имай предвид — Ричин вирна пръст, — че от всички посетители тези петимата са били истинска примамка за десмодите. Има си хас участници в симпозиума по дезактивация на изкуствените спътници, използвани някога за погребване на ядрените отпадъци...

Запасите от тази непозната субстанция, с която се хранят десмодите, при тази петорка са били максимални. Но нали не са пипнали момичетата!

— Ее — каза Алгимантас, — това още нищо не доказва.

— Да не спорим за вкусовете на десмодите. Време е да тръгваме обратно.

— Тоест как така обратно — разтревожи се Алгимантас. — Ами всичко онова, което се е струпало върху това местенце през следващите години?

— Но Зарасайският информаториум не ни е дал повече сведения за едновременни поразявания — възрази Ричин.

— Затова пък оттогава неедновременно ставали много — не напразно езерото е наречено „прокълнато“. Например готвачът на същата тази „Горска лилия“. Половин година след нещастieto с радиолозите този млад здрав мъж си плиснал гореща супа върху крака и умрял на място.

— Съветът ще каже — шок от болката — усъмни се Кончански.

— Другаде може и да има такива глезльовци, но тук не. Още повече че след около два месеца тукашният органист завил от шосето насам и полетял направо, без да намали скоростта, докато не се блъснал в един бор. Изгорял в колата.

— Съветът ще каже, че се е замечтал — резюмира Ричин.

— Добре, ами тенисистката от Тарту — намериха я сред камъша на дъното на лодката. И отново никакви следи. Ще кажете, слънчев удар, нали? Е, да, разбира се. През октомври. Но ако на вас не ви прави впечатление самият факт, че на тази педя място от езерото до шосето — забележете — не по-далеч! — за няколко години е имало над петнайсет загадъчни смъртни случая, тукашните жители са излезли по-разумни. Околностите на изоставената „Горска лилия“ бяха обявени за резерват.

— Една минута! — прекъсна го Ричин. — Проблясна ми интересна мисъл. Ако за последните трагедии също са виновни десмодите, които никога преди не са нападали последователно, то е станало прераждане или по-точно — израждане на тези чудовища!

— Да, да — запали се Кончански, — след нападението срещу хората петимата вампири не са могли да се върнат в бърлогата си.

Изгубили са своята изобретателност и са започнали да нападат каквото им падне. Излиза, че всемогъщи ги е правил интелектът на алфианите.

— Точно така! И това е главното доказателство, че десмодите могат да нападнат човек, когато нямат друг избор. Е, Конча, да отидем в Съвета, вдругиден алфианите пристигат...

... — Как ме чуваш? Как ме чуваш, викам? Като не ти върви, не те и чуват. Е, можеш да ме поздравиш, злато мое сапфирено, провалихме се! На нас ни беше ясно, че онова в „Горска лилия“ е било работа на десмодите... Какво? Съветът ли? На Съвета също му е ясно, но... дадоха ни извънпланова връзка с Алфа! Какъв шум се вдигна! Тези наши по-големи братя поначало не се отличават с особено възпитание, но сега... Ние, видите ли, си пъхаме носа, където не трябва, а другите „раковини“ щели да ги построят в околностите на Процион, а от нас изобщо нямало да приемат помощ. Те могат... Какво да правим? Преминаваме към открито пиратски действия. Не, подробности не мога. Ами ти как си? Какво значи — никак? Та ти си най-големият специалист по псиспектрите, какво значи не става? Нима човек може да се отучи да се страхува? Това може... ако щеш земетресение... ако щеш взрив на хиперонна бомба... Пак ли няма да се изплашат? Ана, не изпадай в паника, излитай за Магамбър. Да, подалече от флегматичните европейци... Добре, ще домъкна всички, които мога...

Твърдата, неизсъхнала още лента се люлееше от течението, преливаше с всичките цветове на дъгата; прозрачното шнурче на псисоративното записване се извиваше по самия ѝ край. По цялата Земя нямаше човек, който поне приблизително да знае какво е това псисоративно записване. Ако щеш се смей, ако щеш плачи — но е същото като с гравитацията: колко века са претегляли всичко, от мухата до слона, а физическата същност на гравитацията беше изяснена едва преди два века. Така и тук: от Алфа пристигнаха товарни кораби, киберите извадиха непретенциозни на вид автоматични писци, съединени с резервоарчета, в които като жива мърдаше лилава плесен. Автоматичният писец се включваше към шлем, който щом се

поставеше, от резервоарчето веднага изпълзяваше виеща се лента, блестяща като старинно чешко бижу.

С еталонни таблици в ръка Ричин се разхождаше из лабораторията и преглеждаше всяка такава лента. Ана дремеше в коженото кресло. Кончански рисуваше десмод, който приличаше на Ричин.

— А това — от стадиона ли е? — питаше Ричин.

— От конгреса на лекарите — отвърщаше Ана и леко отваряше едното си око. — Съобщиха, че над Аляска е разкъсана защитата и четирима са загинали.

— И никакъв страх? — Кончански придаде на десмода израз на безкрайно съжаление.

— Само лек фон. А тези едри двуреди зъбци като на акула — това от професионално любопитство. Ето го в чист вид. А лентата от стадиона е в ъгъла. И там се изложихме...

— Аа, моля те! — изправи се Ричин. — Аз играех ляв полуконтактен, а когато ми подадоха топката и вниманието на целия стадион беше приковано в моята персона — о, какви адски мъки изобразих само! Кончански, кажи, талантливо ли го изиграх?

— О, да!

— Ето! А основните компоненти на псиспектрите са любопитство и възхищение! Не, грешката беше допусната по-рано, още когато заседанието на Съвета се транслираше по цялата Слънчева. Човечеството психически се е подготвило да *изиграе* страх, да го подправи... Единственият изход е да се отложи ловът, мътните го взели!

— Ние няма да направим това — обади се звучен, сякаш отразен от метала глас. — Ловът ще започне веднага, щом бъде готов първият капан, тоест след по-малко от десет дни.

Всички неволно скочиха. Когато ТОЙ влизаше, всички се превръщаха в притихнали ученици, ненаучили уроците си.

— Ние не изпълнихме молбата ви — с усилие каза Ана. — Нито един спектър, получен от нас, не съвпада с вашия образец. Ето ги, може да се убедите сам. Затова и ви молим за още няколко месеца, та у хората да се притъпи тази готовност да *симулират* страх.

— Не — повтори небрежно той, сякаш пропъждаше нещо несъществено. Изглеждаше, че сега повече от всичко на света го

интересуват пъстрите ленти, които дърпаше от телта, на която съхнеха, и ги хвърляше на пода.

— Всичко това — в утилизатора. А какво има там?

В нишата, която сочеше, се камареха плоски кутии.

— Там е учебният архив — поясни Ана. — Опити да се овладее апаратурата. Тук са отделните емоции в чист вид, тук — сумарните шумове, най-вече улични, а тук — просто така, всякакви.

Алфианецът грабна тези „всякакви“, изтърси съдържанието им на пода и приклякайки, се задълбочи в изследването на старите напукани ленти.

— А това какво е? — закрепця той. — Брак ли! Или записът е правен през тесните цепнатини? Невероятна чистота! Не, това не може да бъде първичен импулс — изглежда, е една от съставлящите, отделена изкуствено... Но как? Та ние не сме ви учили на това?

— Нито е брак, нито е през тесните цепнатини, нито е съставляща — Ана се опитваше да разгадае условните знаци, набодени с игла по края на лентата.

— Но какво е това? Какво? Вас питам!

Но кой знае защо, Ана се бавеше с отговора и се взираше някак особено продължително и втренчено в лицето на събеседника си.

— Записът е направен в клетка с човекоподобни маймуни — каза тя накрая. — Реакция при появата на змия.

— Но ние на Алфа нямаме... тъъ... алфоподобни... — неочаквано объркан промълви пришълецът. Лицето и косите му веднага се обезцветиха, както ставаше винаги, когато алфианите общуваха помежду си от дълги разстояния. И наистина, не бяха изминали и десетина минути — изведнъж в стаята нахълтаха четирима от пристигналите с него. Все така, без да произнесат и звук, но ожесточено жестикулирайки, те направо изтръгнаха лентата със странния запис.

— Транслатор! — извика някой от тях.

Приемната касета на транслатора лакомо всмука лентата, чу се бръмчене — лицата на алфианите отново се изкривиха до неузнаваемост. Те посиняха, полилавяха, мъчително хапеха изтънелите си устни, някой притискаше с юмруци слепоочията си — то бе такова невероятно хилядократно усилено съпреживяване на чуждата болка и чуждия страх, че Ана не издържа и извика.

Кончански удари с юмрук клавиша на транслятора — бръмченето спря. Всички — и алфианите, и земяните — облекчено се отърсиха, отхвърляйки от себе си тази магия.

— Сега ще се свържем с базата — каза единият от тях — и аз мисля, че ще се възползуваме от аналогични записи... Вярно, ефектът би бил много по-силен, ако потокът псиимпулси излизаше непосредствено в космоса, а не се транслираше чрез запис.

— Тоест клетките с маймуните да се пренесат направо в капсулата?

— Точно така! Макар че... животните не са защитени, нали?...

— Е, Съветът ще направи изключение — каза Ричин.

— Да, имаме съвсем малко време.

— Да не бяхте бързали толкова — започна Кончански, но вратата вече се бе затворила зад пришълците — така и не се сбогуваха.

— Е, а нашето време е още по-малко. — Ана се хвърли към пулта на преподавателя. — Ще направя запитване за всички маймуни и питони. Кончански и Руогомаа ще подготвят ракетодрума в Куду-Кюел за посрещането им. Ричин, ти отговаряш за всички пилоти.

Ще опитам. Ще взема със себе си и ракети, бенгалски огньове и сирени, но се страхувам, че някой от нас ще трябва да остане в Съвета.

— Защо? — запротестира Кончански. — Какъв е смисълът да контролираме Съвета, ако от капсулата ще го дели двудневен полет?

— Няма време за спорове — прекъсна ги Ана, — трябва да действуваме. Още повече че сега си изяснихме главното. Какво поточно ли? Ами ето какво: когато държах в ръцете си лентата с „маймунския“ запис, аз отдавна вече бях разбрала какво е това, а те продължаваха да питат. Постарах се да събера цялата си воля, за да усиля псисоративния си поток — но те не го приеха! Следователно те не могат да четат нашите мисли.

— Това наистина е най-важното — измърмори Ричин. — Бяхме омагьосани от способността им да почерняват и позеленяват. А това е само бутафория и нищо повече.

— И още нещо — каза Ана. — Ако ще всички да са с една глава по-високи от нас, а ръчищата им си ги бива, пак са по-слаби от нас.

Огромният космически лайнер, флагманът на Слънчевата армада, бе застинал неподвижно на пристана край неотдавна построената капсула — от онази страна, която се намираше под прикритието на пулсиращата защита. След известно време той щеше да си тръгне отгук, отнасяйки на борда си всички членове на обединената експедиция; всъщност не, не всички. В капсулата завинаги щеше да остане един, когото всички — и на Алфа, и на Земята — наричаха просто *той*, макар името му да им бе известно: С Сеге Д. Естествено, обитателите на Земята искаха да запомнят не само името, но и образа на този пришълец, но желанието им беше неизпълнимо, тъй като алфианите нямаха постоянно лице и го променяха по най-невероятен начин. Да, много неща бяха недостъпни за хората: и ето сега те се намираха на борда на кораб, построен по алфиански чертежи и от сплави, намерени от алфианите; прикриваше ги пулсираща защита, създадена от мрежа наземни излъчватели. Тази капсула също не бе построена от хората — изградиха я автомати; като видяха размерите на този гигант, хората разбраха защо той можеше да бъде построен само в покрайнините на Сатурн; киберите измъкнаха няколко по-дребни отломки от каменните канари, съставлящи горния разреден слой от пръстените на планетата, разтопиха ги и от тази сплав изтъкаха фината дантела на космическата станция, разпънала ажурните си кръгове на повече от десет километра. Плътна беше само централната част на тази спирала, с диаметър не повече от шестстотин метра. От едната страна, обърната към Слънцето, тя беше изпъкнала; в тази изпъкналост се бяха скрили генераторите на гравитацията, асансьорът, който свързваше „нощната“ с „дневната“ страна, а също и излъчвателите, осигуряващи непрекъснатата защита на трюмовете.

„Нощната“ страна представляваше плоскост, покрита с прозрачен купол, под който свободно би се поместил лондонският Тауър. Двете вътрешни навивки на спиралата се намираха под купола, покрай чиито стени се точеха безкрайни клетки с маймуни. Понататък, зад пределите на купола започваше каменната дантела, в чудноватия рисунък на която бяха вплетени останалите навивки на пулсиращия коридор, отворил широкия си край към Пространството, сякаш канеше, примамваше оттам непознатите страшни чудовища, останали толкова години ненаказани и неуязвими. И гладни.

А по средата на твърдия диск, близо до централната кула, се виждаше нещо синкаво, разляло се като малко езерце по повърхността. Само онези, които бяха посещавали купола, знаеха, че това не е вода, а копринена и топла алфианска трева. Срещу кулата, от другата страна на синкавата ливада, се издигаше екран, където се виждаше всичко, което ставаше в каюткомпанията на големия космически кораб.

Всичко това, създадено в такива непостижимо кратки срокове, беше истинско чудо, но хората бяха поразени не толкова от техниката, колкото от екзалтираната воля на алфианите, решили на всяка цена да изчистят космоса от невидимите хищници и нежелатели да отлагат този фантастичен лов на десмодите нито ден, нито час, нито миг.

Какво можеха да поставят редом с тази воля и тази техника хората от Земята, които допреди две десетилетия се смятаха за тъй целеустремени, тъй мъдри и всемогъщи, какво?

Само това, че бяха хора.

Четиримата алфиани седяха зад тясната и дълга маса в каюткомпанията на космолета също както по време на междупланетните срещи на двата Съвета. Само че този път не бяха изображения, а живи, съвсем реални великани. Но сега ръстът им не беше на очи, защото хората не седяха редом с тях, както обикновено, а се бяха изправили зад креслата може би като почетен караул или като втори ред зрители. Погледите и на осмината бяха приковани в кръглия като илюминатор екран. А колко ли такива екрани, издигнати на Алфа и на Земята, бяха събрали около себе си жителите на двете планети? И на всички екрани към топлата синкава ливадка бавно се движеше фигура в бяло. На жителите на Земята вероятно тя напомняше гипсова отливка на алфианец — у самите алфиани такава асоциация не би могла да възникне просто защото те не знаеха какво е това „скулптура“.

С Сеге Д се отпусна на тревата в подножието на кулата, сви колене и ги обгърна с ръце. Така можеш да седиш и с часове да гледаш морето. Но С Сеге Д виждаше пред себе си само екрана, от който, без да мигат, го гледаха четиримата му сънародници. Пред него върху полираната повърхност на масата блещукаха два големи бутона, като очите на Андерсеновото куче, онези същите, големи колкото чаена чинийка. Капанът беше готов, всички кулички с усилватели, генератори и отражатели се намираха под напрежението на

пситоковете, но засега системата на раковината беше отделена от общата защита, покрила цялата Слънчева.

С Сеге Д кимна и най-главният от алфианите сложи длан върху първия клавиш — той леко хлътна и пламна с червеникава тревожна светлина. В същия миг над клетките с маймуните гръмнаха фишеците, клетките се отвориха, откри се достъп на скритите зад тях змии към площадките.

Възбудените писъци на обезумелите от ужас животни, пукотът на магния и яростните пламъци стигнаха до синкавата ливада, но С Сеге Д не забелязваше нищо. Той седеше, опрял рамене до едва вибриращата стена на генераторната кула и чакаше кога главният ще натисне следващия клавиш, който ще пусне в просторите на Вселената целия този поток от животински ужас. За това трябваше само фронтът на общата защита да се пусне под повърхността, оставяйки купола и навивките на „раковината“ в незащитеното пространство.

И изведнъж С Сеге Д почувствува нещо, което в дадената ситуация не би могло да се случи: някой го докосна по рамото. Той вдигна глава — над него се бе надвесил набит земянин с напрегнат израз на лицето. Обърканият алфианец понечи да се изправи, но в същия миг със удар отстрани изключи съзнанието му и той вече не видя как със завиден синхрон четиримата му сънародници, седнали зад масата, бяха завързани за креслата. Кончански, Ван Джуда, парапсихологът Юнг и Руогомаа се изправиха. Те изчакваха няколко секунди, през които Ричин трябваше да измъкне омекналото тяло през люка, от който вече надничаше готовият Брюне, бившият корабен лекар на космолета.

— Давай направо към катера — шепнешком, сякаш някой можеше да го чуе, заповяда Ричин, докато набутваше С Сеге Д през тесния люк. — И не бързай да го свестяваш. Е, тръгвай...

Той хлопна капака на люка, хукна обратно към тюркоазената полянка и досещайки се какви текстове приема сега фонотипът на космолета и от Земята, и от Алфа, извика:

— Сечете въжетата, момчета! — И видя на екрана как широката длан на Костя Руогомаа легна върху втория клавиш.

Знаеше, че не е дадено човеку да чувствува псипроцесите, но все пак му се стори, че повя пронизителен студ, сякаш някъде се бе

отворила гигантска врата към ледената празнота, и заговори — да не би някой да разбере какво усеща:

— Засега нищо ми няма. Ще взема да декламирам нещо, та да усетите, когато... А? Например това: „Това се случи на празника на Сант Яго, дори някак без да искам, щом фенерите угаснаха...“ Натискат ли вратата? Добре направихте, че се заключихте. — Той потърси с очи мястото, където доскоро тревата беше смачкана, а сега се бе изправила, сякаш допреди минута тук никой не бе седял. Ужасът от празнотата се изпари и Ричин се успокои — за пръв път от толкова време пред него не се задаваше никаква работа и можеше да се търкаля по тревата, да чете това, което най-много обичаше на света, а също и да желае само едно: вратата на каюткомпанията да се отвори и да влезе Ана.

И изведнъж той видя Ана Елизастеги, но съвсем не на екрана, а само на десетина крачки от себе си.

Тя стоеше неподвижно, гледаше го и по това, колко бяха напрегнати раменете ѝ, можеше да се досети, че ноктите на здраво стиснатите ѝ отзад ръце до кръв са се впили в тъмните длани, че тя ще стои така дотогава, докато не се случи онова — все едно дали с него или с нея. Той се хвърли към Ана, без да знае какво ще направи, когато стигне до нея, когато стигне, препъвайки се, викайки нещо в тази невъобразима врява, вледенен от ужас, но не за самия себе си.

— Виждат ни — прошепна Ана, — гледат ни, Ричин.

Те стояха хванати за ръце и се гледаха в очите, очаквайки всеки миг тези очи да се затворят, да се изпразнят от настъпилата забрава и всеки беззвучно се молеше „това“ да се случи с него, само с него...

— Ето, измина година — прошепна Ана, като едва мърдаше полилавелите си устни, и измина не година, а цяла вечност, докато устните ѝ отново се отвориха и само по движението им Ричин разбра, че тя прошепна: „Две години минаха...“

И тогава си помисли, че тя ще каже: „Три години минаха.“ Тя не успя да каже нищо повече, очите ѝ широко се отвориха, в тях се четеше не страх — а недоумение.

— Защо? — извика тя. — Защо? И кой посмя...

Ричин объркано въртеше глава и внезапно разбра, че адът е свършил, огньовете угасват, воят на сирените става басов и само маймуните, изплашени от змиите, продължават да пицят.

Но защо прекратиха опита и как успяха да го направят? Та нали за да се затвори входът на „раковината“, след като влязат десмодите, трябва да има специално безинерционно устройство, което не се подчинява нито на хората, нито на алфианите. Той се обърна към екрана, от там му махаха с ръце, опитваха се да се надвигат поне петдесет души — сиреч два пъти повече отколкото можеше да побере каюткомпанията.

— Надолу — само това успя да разбере Ричин.

— Те викат — незабавно надолу. Станало е нещо! — Но Ана упорито поклати глава. — Това е заповед!

И като видя, че тя въпреки всичко няма да мръдне, Ричин я хвана за раменете и както някога (а, да, преди две години!) я помъкна, както мъкна омекналото тяло на алфианеца. Брюне вече отчаяно им махаше, провесил се през люка, и ето те четиримата (а С Сеге Д като най-едър и мъчно побиращ се — на пода) и бавно се приближаваха към борда на космолета с малокоботажната ракета.

— Осемнайсет маймуни наведнъж — повтаряше Брюне, задушавайки се от възторг. — Кой можеше да си представи... Може пък това да е цялата популация на десмодите, а? Тогава цяло щастие е, че затварящият механизъм на „раковината“ работеше не само от вашите псиспектри; ние от професионално любопитство монтирахме на входа му биодатчиците от клетките на маймуните. Никой не се измъкна!

— А, глупости — уморено каза Ричин. — Ти не си бил в „Горска лилия“, не знаеш. Десмодите, които са нападнали хората, вече не са могли да преодолеят дори такава преграда като шосето. Можете да си представите как са деградирали досега.

— Логично — отговори Брюне. — Е, пристигаме, поне да бяхте стиснали ръка и на другите, че както сте се вкопчили един в друг...

Без да се наговарят, Ана и Ричин вдигнаха стиснатите си ръце и ги стовариха върху врата на Брюне.

— Така, така — мрачно забеляза от пода изгубилият предишната си експанзивност С Сеге Д, — точно това не го бяхме предвидили — ние на Алфа нямаме такива неща... — Той замислено потриваше чернолилавия белег на врата си. — Не мога да си завъртя главата...

— Такива сме ние — каза Ричин, зъбите му още потракваха от нервната възбуда. — Такива сме с нашите страхове, малко техническа

съобразителност, и неподчинение пред висшето командване... стига, разбира се, да предположим сериозно, че висшето командване не се е досещало за нищо. Общо взето, хора. Но, мисля си, не от най-добрите между известните ви хуманоиди.

— И все пак — замислено рече Ана — защо десмодите избраха маймуните, а не хората?

— Ами защото — някак злорадо поясни С Сеге Д — вие толкова се страхувахте един за друг, че сред трийсетте хиляди псиспектра на също такъв *нечовешки* ужас не са могли да ви открият дори десмодите.

— Е, благодаря — поклони се палячовски Ричин. — Намерихте с кого да ни сравнявате...

— Моля — ухили се алфианецът, все още попипвайки врата си.

Ракетата се приближи до пръстена, където трябваше да пристане, позалюля се и спря.

— Стигнахме, спасители на Вселената — каза Брюне. — Излизайте.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.